

GOOD PRACTICES

Rizolex alleen gebruiken in gevoelige cultivars of maten

In het kader van Good Practices is aan een aantal teelthandelingen gerekend. Door middelen anders in te zetten of te vervangen door niet-chemische gewasbeschermingsmethoden wordt niet alleen het milieu minder belast, maar scheelt het de teler ook nog eens geld. De komende tijd komt een aantal van deze Good practices aan de orde. Dit keer staat de toepassing van Rizolex centraal.

Tekst: Arie Dwarswaard en Telen met toekomst
Foto: Proeftuin Zwaagdijk

Om Rhizoctonia in de grond chemisch te bestrijden is de teler aangewezen op Rizolex. Een middel dat gezien de kostprijs per liter en het gebruik per ha de moeite waard is om te bekijken op de toepassing. Is het nodig om het in alle gewassen, maten en cultivars toe te passen, of kan het specifieker? Door op die manier te werk te gaan belast de teler het milieu minder en houdt hij geld over.

BEREKENING

Rizolex wordt gebruikt in tulp, hyacint en lelie tegen Rhizoctonia solani bij teelt op zandgronden in het westen en in de NOP. Het advies is om Rizolex alleen te gebruiken in gevoelige cultivars of bolmaten. Informatie over de gevoeligheid van het sortiment is in de jaren negentig op cultivarniveau gepubliceerd.

Uitgangspunt

Dosering fabrikant is 32 l/ha, maar de praktijk gebruikt meestal 16 l/ha, waar in deze berekening ook van wordt uitgegaan.

Voorbeeld bedrijf 1 (Noordelijk Zandgebied/ Kennemerland/Bollenstreek):

- 10 ha tulp
- 10 ha narcis
- 10 ha hyacint
- 10 ha dahlia/Zantedeschia in verhuur

Voorbeeldbedrijf 2 (NOP):

- 20 ha tulp
- 20 ha lelie
- akkerbouwgewassen

Rhizoctonia kan de bolkwaliteit negatief beïnvloeden

Rizolex kost € 29,- per liter. Kosten: 16 liter x 29 euro = € 464,- per ha.

Op beide voorbeeldbedrijven bestaat 50% van de oppervlakte uit gevoelige cultivars, zoals

tuintulpen. Bij hyacinten worden alleen de holbollen (5% van de oppervlakte) behandeld met Rhizolex. Bij lelie wordt 30% van de oppervlakte behandeld met Rhizolex (schubben en gevoelige cultivars).

Ten opzichte van de totale oppervlakte behandelen met 16 liter Rhizolex per ha, levert dit een besparing op van:

Besparing op bedrijf 1:

10 ha tulp * 50% * € 464,- = € 2.320,- per jaar
10 ha hyacint * 95% * € 464,- = € 4.408,- per jaar
totaal: € 6.728,- per jaar

Besparing op bedrijf 2:

20 ha tulp * 50% * € 464,- = € 4.640,- per jaar
20 ha lelie * 70% * € 464,- = € 6.496,- per jaar
totaal: € 11.136,- per jaar

Besparing ten opzichte van de opbrengst (tulp).

Gemiddelde opbrengst 600 stuks leverbaar per RR², 420.000 stuks leverbaar per ha.

Gemiddelde opbrengst € 50,- per 1000 stuks leverbaar, € 21.000,- per ha.

1% uitval door Rhizoctonia solani geeft een opbrengstderving van € 210,- per ha.

Kosten Rizolex per ha bij de adviesdosering van 32 l/ha: € 928,- per ha.

Toepassing van Rizolex (32 l/ha) kan uit bij een uitvalpercentage van meer dan 4,4%.

Kosten Rizolex per ha bij de adviesdosering van 16 l/ha: € 464,- per ha.

Toepassing van Rizolex (16 l/ha) kan uit bij een uitvalpercentage van meer dan 2,2%.

Willem Vink: Rizolex spaarzaam toepassen

Op het bedrijf Q.J. Vink & Zn in Sint-Maartensvlotbrug wordt Rizolex niet heel erg intensief toegepast. Van de ongeveer 90 ha beslaan tulpen zo'n 35 ha. "We planten tulpen vaak twee jaar achter elkaar op hetzelfde perceel, en soms nog een deeltje voor het derde jaar, maar dan is dat land wel geïnundeerd. Voor het eerste jaar passen we helemaal geen Rizolex toe. Voor het tweede jaar gebruiken we het wel, maar dan in een dosering van 8 l/ha. Alles bij elkaar komen we dus per jaar aan niet veel meer dan 15 ha tulpen die we met Rizolex behandelen. Wat het sortiment betreft: we hebben geen tuintulpen, dus dat scheelt ook. In de andere gewassen die we telen, zoals iris, krokus, lelie en narcis, gebruiken we Rizolex helemaal niet."

Vink schrijft de lage ziektedruk voor een deel toe aan het composteren van zijn eigen organisch bedrijfsafval. "Dat leidt tot een duurzamer bodemleven, en dat scheelt."

Een aantasting door Rhizoctonia ziet Vink elk jaar wel, maar zelden op grote schaal. "Alleen drie jaar geleden hadden we een wat grotere plek. Die bleef een tijd leeg liggen, waarna we er bij wijze van proef tulpen in hebben geplant. Het jaar erop was er niets te zien. Wat dat betreft blijft Rhizoctonia een lastige aandoening."